

Cynllun Peilot ar gyfer Cyfarfodydd o Bell yn unig

Hydref 2023

Cyflwyniad

Mae Arweiniad Statudol ac Anstatudol Llywodraeth Cymru ar gyfer Prif Gyngorau yng Nghymru yn dweud y bydd polisi ar gyfarfodydd aml-leoliad sydd ar wahân ac sydd ynghyd â threfniant gorfodol y “trefniadau cyfarfod” cyfreithiol, yn ei gwneud yn glir i'r rheini sydd yn gysylltiedig ble mae prosesau yn cael eu sefydlu oherwydd gofynion cyfreithiol, a ble mae penderfyniadau lleol wedi cael eu gwneud am weithrediad cyfarfodydd aml-leoliad.

Dylai'r polisi nodi gweithdrefnau manylach i sicrhau bod cyfarfodydd aml-leoliad yn gweithio'n effeithiol ac yn adlewyrchu'r ystyriaeth o amgylchiadau lleol wrth benderfynu pa ddulliau o weithredu a ddefnyddir yn y pen draw. Dylai'r broses gael ei harwain gan y rheini sy'n cymryd rhan mewn cyfarfodydd ac sy'n cefnogi gweithrediadau'r cyfarfodydd hynny – wedi'u llywio bob amser gan anghenion a disgwyliadau'r cyhoedd. Mae'r arweiniad yn dweud: *'I awdurdodau lleol, disgwylir i'r Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd arwain y broses hon.'*

Ystyriaethau ar gyfer penderfynu ar y math o gyfarfod

Fe fydd y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd yn arwain ar y broses hon gan geisio cymeradwyaeth gan y Cyngor cyn gweithredu. Gellir cynnal ymarferion peilot i roi profiad uniongyrchol i'r pwyllgor o effeithiolrwydd gwahanol ddulliau ac arddulliau.

Wrth benderfynu pa gyfarfodydd sy'n cael eu cynnal orau drwy ddull hybrid, a pha rai sy'n cael eu cynnal orau drwy ddull o bell, dylid ystyried y canlynol:

- Gwella a chefnogi democratiaeth leol, gan leihau rhwystrau a allai fod wedi bodoli'n flaenorol
- Gweithio'n fwy cynhyrchiol. Pan fydd cyfranogwyr yn dod ynghyd trwy ddull o bell, maent yn aml wedi gallu cyflawni mwy.
- Ei gwneud yn haws i'r cyhoedd fynychu cyfarfodydd, gyda phresenoldeb y cyhoedd drwy gyfarfodydd aml-leoliad yn ôl pob sôn yn uwch nag o'r blaen trwy gyfarfodydd wyneb yn wyneb, ac enghreifftiau lle mae'r cyhoedd wedi canfod bod cyfarfodydd aml-leoliad yn llai bygythiol, a bod ganddynt y potensial i annog mwy o bobl i ymgeisio am swyddi cyhoeddus.
- Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 sy'n ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau perthnasol feddwl am, a gweithredu ar, anghenion hirdymor yn y ffordd y caiff polisi ei ddatblygu a'i lunio
- Yr ôl troed carbon llai
- Lleihau'r risg o ddigwyddiadau annisgwyl yn y dyfodol, megis tywydd eithafol, neu offer yn methu
- Gwneud y defnydd o'r Gymraeg yn llawer haws
- Lleihau'r angen am deithio a chostau cysylltiedig a phwysau amser, yn enwedig pan fo awdurdodau perthnasol yn rhychwantu ardaloedd daearyddol mawr
- Ei gwneud hi'n haws i gyfranogwyr gymryd rhan os oes ganddynt gyfrifoldebau proffesiynol a gofal, a allai gael gwared ar rai rhwystrau rhag sefyll yn y swydd

- Cefnogaeth well i aelodau o gefndiroedd amrywiol, gan gynnwys cefnogaeth sy'n cydnabod y model cymdeithasol o anabledd. Yn yr un modd ag y mae rhwystrau'n cael eu dileu o ran cyfranogiad y cyhoedd, mae cyfarfodydd aml-leoliad wedi ei gwneud yn haws i'r rhai sy'n darparu gofal, neu bobl anabl, neu bobl â nodweddion gwarchodedig eraill, ymgysylltu ar sylfaen gyfartal. Mewn rhai achosion, mae cyfranogwyr wedi gweld bod ffurfioldeb cyfarfodydd wyneb yn wyneb yn annymunol, ac mae cyfarfodydd aml-leoliad wedi cael gwared ar y ffactor hwn
- Gwell ymddygiad, gan ei gwneud hi'n haws i'r Cadeirydd ddeall pwy sydd am wneud cyfraniad, er ei bod yn anoddach darllen iaith y corff
- Capasiti Swyddog Gwasanaethau Democrataidd i gefnogi cyfarfodydd hybrid sy'n llawer mwy dwys o ran adnoddau, gan ei gwneud yn ofynnol i 2 Swyddog fynychu pob cyfarfod
- Data sy'n ymwneud â dulliau blaenorol o bresenoldeb gan Aelodau
- Bod cyfarfodydd lle gall aelodau o'r cyhoedd gymryd rhan yn cael eu cynnal drwy ddulliau hybrid er mwyn rhoi mwy o opsiynau iddynt